

A barna bundás sarki róka olyan ördögös módon hasonlít egy kőhöz, hogy azon csak ámulni lehet. Mikor télen a földre kushad, lehetetlenség a szemnek elválasztania a sziklától, bizony, sokkal nehezebb, mint a fehér szőrűt, ami árnyékot vet vagy sárgán villan a havon.

A barna nőstény róka szorosán a kőhöz lapul és hagyja, hogy a vihar átsöpörjön felette. Hátsó felét a szélnek fordítja, gyűrűbe kucorodik, orrát a combja alá rejt; szeme csak résnyire nyitva, épp csak a szembogara látszik. Így figyel az embert, aki meg se moccan azóta, hogy a hóperem alá telepedett itt, az Isten-hegy legfőbb meredélyén – teljes tizenhét órája. Azóta úgy behavazta a fürgeteg, hogy nem lehet megkülönböztetni egy kőrakástól.

De az állatnak vigyáznia kell, hogy el ne feledje: az ember vadász.

Délen, a Völgyaljában kezde a hajszát. Az ég tiszta volt, a hajnal pírja sötét, mint a legkomorabb télben. Az ember leereszkedett a réten és észak felé, a hegyeknek vette az irányt, a Kis-sziklához. Ott még nem esett hó.

Ahogy odaért, mozgást látott a domb tetején. Benyúlt a kabátja alá, elővette a messzelátót, szét húzta és a jobbik szeméhez emelte:

Igen, kétség nem fér hozzá!

Csalfamenyét volt az.

A róka teljesen gyanútlanak tűnt. Mozdulataiból ítélve falat után kajtatott, hogy éhét csillapítsa. Nyugodtan viselte magát, semmi más nem foglalkoztatta.

Az ember jobban szemügyre vette.

Csak a rókára figyelt; bár megtudhatná, mire készül, merre veszi az útját, miután a dombháton felhagyott a szimatolással. Az állat hirtelen nekiiramodott, a férfi nem tudta, mivégre. A róka egész magatartása arról tanúskodott, hogy nagy veszedelmet érez. Az emberről nem szerezhett tudomást – szokványos úton legalábbis.

Az egyedüli magyarázat az lehet, hogy megérezte a szándékát:

Az ember vadászni akart.

Felkapaszkodott a dombra. Próbálta a róka képét élesen az elméjébe vésni, hogy később könnyebben megtalálja: „Úgy surran a havon, mint a nyíl.”

A dombtetőre felérve megvizsgálta a róka nyomait. Az egyik lábnyomot hüvelyk- és mutatóujja között méregette; jókora állat lehet. Az ujjbegyén egy hópelyhen fényes szőrszál maradt – világosan látszott a színe: gesztenyebarna.

Nyugat felé függőleges felhősávok.

Talán vihar készül.

A róka sehol.

A csapás tisztán kivehető volt, egészen míg a szem ellátott.

A férfi fürgén gyalogolt, hátában a széllel. Most nem számított, ha a róka megérzi a szagát; tudja már úgylis, hogy követik.

Néha meg-megállt és körülkémlelt. Ugyanazt a módszert használta, mint az imént. Minden gondolatát erre irányította, hogy kitalálja, melyik úton szalad a róka és hol érhet a nyomába.

Egyszerre valami megsúgta neki, hogy merre igyekszik a róka, hol érhet a nyomába:

„Északra tart a fennsíkon. Élesen elkanyarodik keletnek, ott meg a Kövesmező kezdődik, nincs ott semmi, csak kavics; jó rejtkehely a barna bündás ravaszdinak.”

Túlzásba vitte volna az óvatosságot a róka? Minden idegével átadta magát a veszélynek – és beengedte ezáltal az embert a tudatába? Nem ügyelt volna, hogy az embert távol tartsa magától?

Üzent a róka az embernek?

A mezőn szélcsend volt és harapós fagy; csupán enyhe szellő érintette az arcát. A férfi barna rögöt pillantott meg a messzi-meszi távolban, észak felé. Megtorpant, várt. Némi idő múlva a rög megmozdult. És kisvártatva barna róka emelkedett fel a sziklák közül.

– Igen, ott van!

Micsoda pompás állat volt! Sötét, mint a föld, bozontos, hatalmas farokkal, láthatóan ideges, rebbenékeny. A róka felszökkent és hirtelen, füрге ugrásokkal elszaladt.

A férfi nekilódult.

Úgy lett, ahogy sejtette; a róka egyenesen az omlás felé tartott. De épp mielőtt elnyelte volna a fehér örvény, egyszerre megállt és a férfi irányába nézett.

Aztán megint nekiiramodott, mint a kilőtt nyíl.

Süvített valami a levegőben.

Hirtelen hófajd suhant el közvetlenül a férfi mellett; a szél sodorta. Sólyom követte, magasan repülve, egyenletes és biztos szárnycsapásokkal.

Hátat fordított a szélnek, szorosabbra húzta magán a sálat és a vállszíjat háromszorosan körbetekerte a jobb karján, hogy a tarisznya a csípőjéhez simuljon.

Még épp idejében elérte a vihart.

Súlyos léptekkel küzdött a vak hófúvásban.

Eleinte kavics volt a lába alatt, s az út nem volt nagyon rossz, de a hó gyorsabb volt; nehezebb lett a járás.

A sejtésére kell hagyatkoznia:

„A róka néha gyermekien kényes a rossz időre. Beássa magát a hóba vagy elbújik mélyre a lyukba, a fagyhatár alá; s ott is marad, míg a fürgeteg tovább nem áll.”

Most van esélye, hogy csökkentse a távolságot maga és a ravaszdi között.

Épphogy tovább tudott araszolni.

Mikor már azt hitte, hogy beérte a rókát, hirtelen mélyült a hó. Már egészen az ágyékáig ért – s a következő lépésnél az ember megrekedt a hóban.

Nem jutott se előre, se hátra; az orráig se látott.

Hó örvénylett körülötte mindenfelől, felülről és alulról.

Az este folyamán a vihar erősödött, fagy kúszott a ruhája alá, noha vastagon volt öltözve, fázni kezdett, reszketése ébren tartotta.

Úgy döntött, hagyja, hogy a hó belepje.

Közben mozgolódott egy keveset, így a hókéreg biztos menedéket nyújtott neki a szél ellen.

Közepes termetű volt, zömök, mellkasa vaskos. Vonásai durvák, homloka közepesen magas, de széles, és ez adta arca jellegzetességét. Apró, acélszürke szeme mélyen ült a bozontos, összenőtt szemöldök alatt. Orra nagy volt, húsos. Arcvonásait és állát elrejtette a vörhenyes, ezüsttel csíkozott szakáll, amely egészen a mellkasáig leért. Földbarna haja már szürkült. Felül a bal orrcimpáján domború anyajegy ült.

Ilyen volt az ember a hóbucka belsejében.

Fagyos volt az éjszaka, a hosszabbik fajtából.